

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

3 Copula septennis gradibus talis prohibetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

nus, non de propria cogitatione, sed de qualibet alia cuiq; uxorem
duo conciderit. Illud autem, quid precepta legis servanda di-
cunt quae nec Evangelio, nec Apostolice institutis evanquata pro-
lentur, verum quidem est: sed cum omnia figurata Apostolus a

pele ad tempore*s* data, sed ut veniente veritate affirmata illa una*m*odificata, hoc autem, usq*ue* monstratio*n* est*v*, causa*p*ro*o*positio*n* de*u*tilit*u*te*e*st*v* probat*e*; & hoc cum e*c*ater*i* f*u*nt*u*l*u*ct*u*atu*r* certifi*c*at*u* confat*e*: quamquam, sc*ilicet* Ap*o*lo*g*us quidam*u*l*u*ct*u*atu*r* add*u*tit*e*, quia Evangelio*s* accep*u*to*n* non i*u*ni*u*ta*n*de*u*, ne tam*u*to*n* tam*u*quoniam*u*l*u*ct*u*atu*r* vel*u*l*u*ct*u*atu*r* de*u* ali*u* Ap*o*lo*g*us f*u*nt*u* sp*irit*u*s*la*u*ta*n*, f*u*nt*u* Eccl*esi*as** p*ar*te*s* Ap*o*lo*g*is*u*l*u*ct*u*atu*r* quidam*u*l*u*ct*u*atu*r* & perf*ec*t*u*on*u* add*u*tit*e*, up*o*ne*n* comm*un*itat*u* de*u* confessione*s* mysteri*u*o*n*rum*u*, de*u* cele*b*rit*u*is*u*l*u*ct*u*atu*r*: qui m*u*lt*u*ref*er*end*u* f*u*nt*u*, sed dilig*u*ent*u* cur*ia* sol*li*sp*eci*ata*n*. Conf*an*guin*u*re*s* ergo con*ju*nt*u*ione*s*,

QVÆSTIO II. & III.

Qvia ergo à consanguineorum conjunctionibus, sicut probatum est, abstinere oportet, videndum est, usq; ad quem gradum à consanguinitate propriis abstinere oporteat, vel si ex cognatione propria uxori aliquam duci in uxorem

C. I. § Usq; ad septimam generationem
nullus de sua cognatione ducat

*Gregorius Papa in consi-
lio i Meldensie.*

Deassimilate **f** consanguinitatis per gradus cognationis placuit usque ad septimum generationem obser-
vare. **N**am & hereditas rerum per legales instrumen-
tes diffinitiones sancta usque ad septimum gradum
potest hereditatem successionem. **N**on enim succede-
re, nisi eis de propriae cognationis deberetur.

... Meldensis] barbarus, 170, auctor Pannorum
testantur ex concilio Meldensi: Magister, Gregorius, Po-
ppius, uaber, Gregorius in decretis. Ac fieri facile
est, si Gregorius decretum in aliquo Meldensi concilio referatur,
et ita sibi Gratiani citatio

C. II. q. *Insania notentur, qui consanguineas*

Item Calixtus Papa epistola secunda ad Epi-

Conjunctiones & consanguineorum fieri prohibete,
quando has & divinæ, & sculi prohibent leges. I.

... & recul proibent leges. Leges vero divinis, hoc agentes, & eos, qui ex eis prodeunt, non solam ejiciunt, sed & maledictos appellant. Leges vero facilius infames tales vocant, & ab haereditate repellunt. Nos vero sequentes patres nostros, & successores

equinorum, infamia eos notamus, & infames esse
conimus, quia infamia mali sunt apertissima: nec eos vi-
ros, nec accusationes corum, quos b leges seculi reji-
cunt, despicer debemus. ¶ Infamia. ¶ Eos autem con-
sanguineos dicimus, quos divine, & Imperatores i, ac
Romani, namque Gratianus leges consanguineos ap-
pellavit, & in haretide suscipiunt, nec repellere pos-
sunt.

^a Rom. i. ^b Gal. 5. ^c al. confilio. ^d al. intermis-
sione. ^e Cesar. Nicel. in conc. Rom. ^f Sentent. 4. distin. 4.
Ply. 1.14.4. Buc. 1.7.4.6. Iuv. p. g. 51. Pam. 1.7. c. 87. ^g Poly-
bius 1.2.4. Buc. p. g. 22. Simile in concil. Innocentii 2. ^h al-
iqui i imperator Romani.

C. III. *q Affines in quinta generazione copula-
ri possunt: in quarta si fuerint
inventi, non separen-*

Item Fabianus Pap-

Item Fabianus Papa.
E propinquis α , qui ad affinitatem per virum & uxorem venient, defuncta uxore vel viro, in quinque generatione conjugantur: in quarta, si inventi fuerint, non separantur. In tertia vero propinquitate non e uxore alterius accipere post obitum eius. Aequator & vir conjugatur in matrimonio eis, quae sibi coniugantes sunt, & uxoris sua consanguinetis post mortem & uxoris.

C. IV.

Idem.
Vi propinquam e sanguinis uxorem ducunt, & separantur, non licebit eis, quamdiu utriusque vivunt, a uxores sibi in conjugio sociare, [nisi ignorantia existentur.]

V. *¶ Non prohibetur ducere uxorem, qui ignoranter incestum committit.*

Vnde in concilio apud Vermerias.
I quis d cum matre & filia forniciatus est, ignorantem
matre de filia, & filia de matre, ille nunquam acci-
tux uxorem: illa vero, si voluerint, accipiunt maritos,
autem hoc scierint ipsa foeminae, absque matitis per-
mitu manus.

De capite hoc dictum est sup. 34. q. 1. c. 2.
C. VI.

Item ex eodem.

I homo e forniciatus fuerit cum muliere, & frater ejus neciens candem duxerit uxorem, frater eò quodam crimen celaverit, septem i annos poenitentia, & postentiam nubat. Mulier autem usque ad mortem penitentia, & sine spe conjugii maneat.

^{et} Burchardus etiam, & ita citas ex concilio apud Verme-
s, sententia vero habetur in Tribusensis, c. 44.
Septim annos. Haec duae voces aduersa e Burchardis
Apud Burchardum tamis libro 19. c. 5. ubi facit de
peccato interrogat penitentiam, & confitum das, hec legum
si fecisti, quod fratrem tuum crimen celasti,
annos per legitimas ferias ponentes. In Tribu-
s autem, prudenter acceperat penitentiam, & condigne
igatione.
Deficiuntur, qui temporibus conuenientibus, anno 7.

C. VII. Ex propinquitate sui sanguinii vel
uxoris usq; in septimum gradum nullus du-

Exclusum est.
Unde Iulius Papa.
Vllum in furore sui permittimus ex propin-
quitate sui sanguinis, vel uxoris usque ad septuaginta
annos gradum uxorem ducere, vel incesti macula co-
mari. Praterea quoque illud adjectimus, quoniam si
non h' licet cuiquam Christiano de sua consanguini-

fie etiam nec licet de confanguntitate uxoris sue
jugem ducente, propter cunctis unitatis.

Cupit hoc usq[ue] ad vesti. Fratere. Burchardus, Ivo, &
normia, (nam Magister ut Gratianus) citant ex concilio Au-
gustinico, c. 10. As sine c. 13. Aurielius in compreßo, c. 10, multa
ter per rem pertinens. Reliqua vero hujus capituli pars in
normia (nam easter collectores non habent) ex eodem concilio re-
tur: sed a Gratiano s[ecundu]m cap. 27. q. 2. q. 3. quod dispensatione, tristis

a Sens. 4. dist. 41. b Inf. ea. c. equaliter. Poly. l.6. tit. 4. ex
c Fortasse ista Gratiani. d Sup. 3.4. q. 1. & 2. f quis
matre. e Bur. l.7. c. 13. Ivo p. 9. c. 73. f Sententia. g dist. 41.
norma. l.7. c. 14. Ivo p. 9. c. 60. g al' committit. h Sos

C. VIII. q Incestuosi nullo sunt digni nomine conjugii.

Item ex concilio Agathensi, c. 6.

De inclesiis & coniunctionibus nihil prorsus veniebat retervamus, nisi cum adulterium separatione sanerint. Incestuosi b' vero nullo conjugii nomine depontandos, quos etiam designare funetur est. **I**hos enim & confemus eis, si quis relictam fratris (qui pene prius soror extiterat) carnali coniunctione polluerit: si quis frater germanam uxorem accepit: si quis嫂vercam duxerit: si quis confobringue fuz se sociaverit: si quis relicta, vel filia avunculi misceatur, aut patrili, aut privigeni fuz: aut qui ex propria consanguinitate aliquam, aut quam consanguineus habuit, concubinum polletur, aut duxerit uxorem. Quos omnes & olim, & d' nunc sub hac constitutione inclesi esse non dubitamus, & inter catechumenos uisque ad legittimam satisfactionem manere & orare pricipimus. Quid ita praesenti tempore prohibemus, ut ea, que sunt haec genitrix confusa sint, non disfoliantur. Sanè quibus coniunctio illicita interdicuntur, habebunt & ienundi melioris coniugii libertatem.

2. ¶ Hos enim Ita est in Agathensi. In Arelateniis autem 3.c.3. ubi idem repetitur & apud Ioannem hec coniunctionis causa superius, & legitur, hoc est. In Epauensi, c. 30. (in quo item traditur argumentum) dulcis erat enim longe doctus est. In secundo autem Turonico, c. 22. ubi referunt caput illud concilii Epauensi, ita scribitur. Incestus vero, nec ullo conjugii nomine predicando, præter illos, quos dinumerare funestum est, hos esse centemos. In Capitulariis adjectis, c. 200. sunt numerale parte huius capitii ex epistolis Gregorii Papa, Bi-Benifacii Archidiaconi Magnumini missis.

2. ¶ Habeantur Sic in Agathensi, & apud Ioannem. In Epauensi legitur non habebunt. Sed in Turonico, in quo citatus Epauensis, habebunt. Sic enim in c. 8. e. has fabulariter ex Gregorio. In Capitulariis autem indicato plenus haec sententia exprimitur. Sed quibus illicita coniunctio interdicuntur, nisi hi sunt, quos sanctorum Patrum decreti coniugio copulari prohibent, habebunt ienundi melioris coniugii libertatem.

C. IX. q Incestuosi usq; ad satisfaciendum excommunicantur.

Item ex concilio Ilerdensi, c. 4.

De his qui f' inclesi g' pollutione se maculant, placuit, ut quoque in ipso detestando & illicito carnis coniubamento perseverant, utique ad Misericordiam tantum catechumenorum, in ecclesia admittantur: cum quibus etiam nec eib' sumere illi h' Christianorum, sicut Apostolus julii, licet.

C. X. q Nullus ducat in uxorem à consanguinitate cognitionem, vel aliquo illicito pollutione maculatum.

Item Gregorius Papa ad Felicem Messinam civitatis Episcopum, lib. 2. quisq; 31.

Nec iam, k' quam aliquis ex propria consanguinitate coniugem habuit, vel aliquo illicito pollutione maculavit, in coniugium ducere, nisi profecto fieri Christianorum, aut licet: quia incestuosi est talis coitus, & abominabilis Deo, & confitis hominibus. Incestuosi vero nullo conjugii nomine depontandos a sanctis Patriarchis datum statutum esse legimus.

Natura undevis ordinis, si vero extraordinariæ, non sic.

a. Et in Arel. 3.6.7. in Epauensi, c. 30. In Turonico 2.6.22. m co-adiebas, c. 200. b. al. inclesi. c. Burch. l.2.6.4. Ivo p. 9. c. 205. d. al. atq; sub hac, e. al. abstinentia. f. Burch. l.7. e. al. Ivo p. 9. c. 205. g. al. inclesi. h. al. alium. i. al. operari. k. Ivo p. 9. 26. Sup. ea inclesi.

C. XI. q Extraordinaria pollutio in uxori non impedit matrimonium.

Ait enim Urbanus Papa II. Hugo Gratianus, anno 2 Episcopo.

Extraordinaria & pollutio non: tñ in matrimoniis admisita, vel lapsus reiterata b' circa matrimoniis datum 3, si prebit sacramentis ita esse constituta, ut admodum nobis tuis significatum est litteris, non immatrimonium impide, quanvis ipsa in causa damnable.

1. ¶ Gratianopolitano Antea legebatur, Vetus Gratianus, Neapolitanus Episcopo. Encodatu et in capro: & hujus Hugo mentio est apud Gregorium am. apud Tritionem in Guidone v. Cartinis Abbat.

2. ¶ Non nisi] In Polycapo, nisi in naturali missa.

3. ¶ Afectum In eodem legerit, effectum.

C. XII. q Nullus ducat in coniugio vel in consanguineorum uxori 1 sua uirg. in tercio, generationem.

Item Julius. Idem.

Et hoc quoque & statuum est, ut reliquit pars uxoris sua, reliquit fratris uxoris fuz, reliquit filiorum fuz nemo sibi in matrimonium sumat, sed consanguineorum uxoris fuz, uisque in tentum periret, nec nemo in uxori sumat quattuor autem fratres, si inventi fuerint, non separantur.

1. ¶ Yxoris fuz Si sucedentiam est ex ventre, sive vulnus erat, frorum.

C. XIII. q A consanguineis propriis, vel consanguineis pariter cuius est obstantem.

Idem.

Aequaliter d' vir conjugatur consanguinitate & & consanguineis uxoris fuz.

¶ In Paronymis citatur, ut hic. Hugo ann. et ann. Maticensi, Burchardus, Maticensi. Ivo, Maxentius, Isidorus mentione fatus. In Polycapo compellit prout in coniunctione, sup. eadem, quid quidem est. Cetero. Leo in canonice Cablonensi c. 2.29. & in Viennensi in canonice paro canonii 75.

C. XIV. q In parentela propria & in parentela consanguinitate est obstante.

Item Isidorus encyclo. Monach.

Sancte. e. consanguinitas, qui in proprio parentela vanda est, hec nimurum, in uxori parentela vniplurium custodienda est. Quia enim causa vniplurium est in carne una, communis illi vniplurium rentela cenfenda est, sicut scriptum est [cum vniplurium in carnali] in canonice Cablonensi c. 2.29. & in Viennensi in canonice paro canonii 75.

C. XV. q Natura non est altera dependens.

Item Isidorus, lib. 22. contra Euclidem.

Salter & ex uxori non. g. iam duo, sed non caro.

C. XVI. q Ux. ad posterum generacionem pertinet.

Item Gregorius Papa b. Episcopi Gell.

Preambulo: si uiam uniuersitatemque 1 usq; ad

genem suam uoluimusque, nosce

aperte.

Preambulo: decernimus observare generaliter quod

a. Poly. l.6. tit.1. b. al. respectu. c. Sane & al.

d. apud. ad. de progenie. Sent. 2. del. 4. Phil. 1.2.2.

e. 6. Ivo p. 9. c. 43. c. Hugo de S. Vito de Faro. l.2.2.

Burch. l.2. cap. 8. Ivo par. 9. c. 4.4. Pomeranus. l.2.2.

g. Gen. 1. h. In regula R. Gregorii cap. 1.2.2.

i. Hugo ibid. Sent. 4. dist. 4. cap. 1.2.2. M. H. l.2.2.

l.2.2. l.2. cap. 8. p. 9. c. 46. Petrus. l.2.2. 4.2.6. Habens in Iudea Regula.

l.2.2. l.2. cap. 8. p. 9. c. 46. Petrus. l.2.2. 4.2.6. Habens in Iudea Regula.

C. XX. q Angli permittuntur, ut in quarta vel in quinta generatione coparentur.

Vadam a lex terrena in Romana republ. permittit, quæcunque fratris & sororis, seu duorum fratum germanorum, seu durum sororum filius & filia miscantur. Sed experimento didicimus ex tali conjugio sibole non posse succrescere: & sacra lex prohibet cognationis turpitudinem revelare. Vnde necesse est, ut in quarta, vel quinta generatione fidelium licenter sibi conjungantur. Sed idem humillimus Pater Gregorius post multum temporis à Felice Melitano Sicilie civitatis prafuale requirit, utrum Auguſtino ſcriperit, ut Anglorum in quarta generatione contra matrimonium minimè ſolverentur, inter cetera talem reſponſionem reddidit. Quod ſcripsi b Auguſtino Anglorum gentis Epifoco, alumnovidelicet recordaris, tu, de ſanguinis coniunctione, ipſi, & Anglorum genti, quæ nupē ad fidem venerat, ne abōno, quod coepérat, metuendo auferiori recederet, ſpecialiter, & generaliter ceteris me certissimè ſcripſiſt cognoscas. Vade & mihi omnis Romana civitas tefis exiftit. Nec ea intentione hæc illis ſcripsi mandavi, ut poſquam firma radice in fide fuerint ſolidati, ſinſta propriam coniungantimeti inventi fuerint, non ſeparentur, aut intra amittantili neam, id eft, ulque ad ſepimam generationem jungantur. Sed adhuc illos neophytes exiftentes, expiffimè coptis illincem doceo & verbi ac exemplis instruere, & que poſt de talibus egerint, rationabiliter & fideliciter excluere oportet. Nam iuxta Apofolum 4, quia it: [La dedi vobis potum, non eſcam.] ita illis modo, noa poſteris, ut p̄fixum eft, temporebus tenenda indulſimus, ne bonum, quod infirma adhuc radice plantatum erat, eremeretur, sed aliquantulum firmaretur, & uſq; ad perfectionem euſodiretur.

¶ Verba huius capituli uſque ad verſic. Sed idem, ſunt apud B. Gregorium, Verba ſimilis hæc & ſequentes ſunt apud Ioannem Diaconum in vita B. Gregorii, lib. 2. cap. 38. alio 37. Hugo, Burchardus, Ivo & Panormus citant, ex epifola Ioannis Constantini politani Epifoci ad Felicem Epifopum Sicilie. Recitentia præterea hæc edem B. Gregorius verba in diaboli epifola Alexandri II. una, qua refutatur ab Ivo, part. 9. cap. 6. & in Panormia lib. 7. cap. 35. & 36. altera, qua refutatur inſi. quaff. 1. c. ad ſedem. Multa autem in hoc capite refutantur ſunt ex B. Gregorio, & Ioanne Diacono.

¶ In quarta] Apud B. Gregorium, nec multe fecus apud Joannem Diaconum eft, necelle eft, ut jam tertia vel quarta generatione fidelium licenter ſibi jungi debeat. Nam ſeunda, quam diximus, à ſe omnino debet abſtinere. & eft modo recitat in epifola Alexandrinæ, quaff. 1. c. ad ſedem. Hanc computationem. In altera tamen riſuſdem Alexandri epifola, quæ proxima ſuperiore notatio eft indicata, legitur, jam quarta vel quinta. Et hanc ſolitatem fecutus eft ille, qui in loco eſam appofuit.

C. XXI. q In quinta vel ſexta generatione nullus amplius copuletur coniugio. Item obiectio illud Cabilonensis concili.

Contradicimus & ut in quarta, vel in quinta, ſexta, que generatione nullus amplius coniugio copuletur, vbi autem poſt interdictum factum fuerit inventum, ſeparetur.

a Hugo de S. Viſt. l. 2. p. 11. c. 16. Sent. dift. 40. Ivo pars. 9. c. 6. 5. 15. 16. Burch. lib. 9. c. 9. & 20. Pan. l. 7. cap. 36. & 37. An. lib. 16. c. 3. Polyc. lib. 6. tit. 4. b Lib. 12. ſpiff. 3. c. 4. doceo uare. & Corinths. c Hugo ibid. Burch. l. 7. c. 18. Ivo p. 9. c. 5. 4. Pan. l. 7. c. 7. 7. Sent. 10. 11.

⁴ Ex Cabrolone citant catery etiam collectores, & Hugo. Extat lib. 5, cap. c.99. Exceptu acutum verbi illi, vel quinta, iextaque, reliqua fere eadem leguntur in concilio Moguntino sub Carol., ap. s. 4. & altero Moguntino sub Rabano, cap. 30. & in Vuermontio in pro- pareto carmine 78. Nam posterior per eft. fane confanguitas, supra allatum.

Hac auctoritate, dum sexa generatione interdictus conjugium, in sextima portavisse videtur. Sed exodus coenationis secundum

fugientem. Ideo autem usque ad sextum generationem gradum consanguinitas constituta est, ut fieret inter bus mundi generatio, & hominis status finitur, et pa pinquitas generis tot gradibus terminatur.

QVÆSTIO V.

De gradibus vero consanguinitatis, quinque sunt, Iudorū b[ea]si loquuntur.
C. L. q[ui] Quomodo dirimantur gradus in-
sanguinitatis.
C[on]tra Ericis & consanguinitatis fey gradibus bec[m]mib[us]

etiam hunc inventari contrariis in sexto, vel septimo annis.
Item illud Fabiani a, quae est in quinta generatione copulari posse, videlicet illa contra viris destruit, lata pape. b [Sicut etiam licet illud fabi a confusione uxori ducere, sic est ut non licet de confusione uxori sua conjungere ducere proper eam unitam.] Similiter etiam inventari contrariis illi capitulo Gregorii. [Nec eam, quam ex propria confusione conjungit tradidit, &c.] Se illud Fabiani interlegendum est de duas sororibus, vel persona inter se est affinitate compedita, ut sunt uxores duorum fratrum, si conjugari unam carnem alium matrimonio copulari, post mortem eius utrum potest affinitas superflue in conjugem ducere, nisi in quanto gradum affinitatis in inventari. Vide, quod non dicuntur in uxorem ezcetera, post mortem eius utrum priuigeni discerent potest. Hinc etiam item Iulius Paulib[us] a dicit: [Relatim confusioneux his fuerit seu non illi confusioneux natus, sed relatiu[m] confusioneux uxori sua] nuptie in quartam generationem nullus ducatur in uxorem. c Pascobius tertio Pa-
pa secundis scripto Regno Episcopo, tertium genus affinitatis affer-
mavit, cuius copula non ultra secundum gradum inventari prohibita
est. At enim.

C. XXII. *¶ Duerum confabrinorum conjugis
wif esdemq; rubore non
possint.*

Potro duorum e consobrinorum conjuges, quamvis diversitatem temporis, viro unilatero post alterius obitum nubere, ipsa prater auctoritatem canonicanam, publica honestate iustitia contradicit. Ut novit prudentia tua, quia ita ab uxoris, sicut a viri consanguineis abstinentiam efficit.

Illud Gregorii & Iulii Papa intelligitur de consanguinitate viri vel uxori, ut post mortem aliquorum eorum nulli de cognatione defunctorum superies matrimonio copuletur. Demonstratum est, usque ad quem gradum quisque a propria consanguinitate vel cognatione sua uxori abstinere debeat.

QVÆSTIO IV.

Modo queritur, quare usque ad sextum gradum congiuntatis conjunctio prohibetur. De his ita scriberet dorus Erymologiarum lib. 9. c. 6.

C. I. ^g Quare usque ad sextum gradum consanguinitatis observe-
tur.

Consanguinitas, sⁱ dum se paulatim propaginum, ordinibus dirimens, usq; ad ultimum gradum subtraxerit, & propinquitas esse desierit, eam rursus lex matrimonii vinculo repedit, & quodammodo revocat

a Sup. ead. de propinquā. b sup. ead. nullum. c. praterea.
supr. ead. noctem. d supr. ead. & hoc. e Polyg. lib. tit. 4.
Anf. l. 6. c. 34. f Ex Aug. lis. de civit. Deff. 6.

a. *al. generis.* b. *Lib. 8. Etymolog. cap. 3. folij. 24. 25.*
 c. *Sent. 4. dist. 40. Burk. l. 17. c. 10. los p. 3. 44. Pam. 12. 13.*
 d. *Hugo ibid. Polyc. ibid. Ans. 11. c. 91. Reg. p. 1. 2. Pam. 12. 13.*
 e. *Instit. l. 3. tit. 5. §. 9. f. Ead. tit. 6. 1^od. Eym. 1. 1.*